

כנפי רוזח

עיתון מרכז ישיבות
ואולפנות בני עקיבא

גיליון מס' 8

שבט ה'תשע"ז / פברואר 2017

"עלה למעלה עלה, כי כח עז לך. יש לך כנפי רוזח, כנפי נשרים אבירים.
אל תכחש בם פן יכחשו לך. דרוש אותם - וימצא לך מיד" הראי"ה קוק

סוף עונה / עמ' 4
ים פרטובי, תלמידת אולפנת בני עקיבא מירון, מפעילה חנות בגדים באולפנה ומקרבת בין תלמידות

הבהא צ'רקה

שי צ'רקה הוא קומיקסאי, קריקטוריסט ומאייר. בוגר ישיבת בני עקיבא נחלים מספר כיצד האיור סייע לו בלימודים
/// עמוד 6

המתנדבים בעם
מתנדבי כוחות ההצלה והביטחון, שבין השיעורים והבגרות מזצאים זמן להציל חיים | עמ' 10

הרב חיים דרוקמן

עלינו להקדים ולומר, כי במקורות שלנו לא נזכר כלל עניין של נטיעות בט"ו בשבט דווקא. כנגד זה מדובר בהרחבה על ערך של נטיעות בארץ ישראל באופן כללי, בלא התייחסות ליום מיוחד בשנה. עם זאת, ט"ו בשבט נזכר כיום בעל מעמד הלכתי משמעותי בחיי האילנות, שכן חמישה עשר בשבט הוא ראש השנה לאילן! משום כך יפה הוא המנהג שפשט בדורות האחרונים, עם שובנו ארצה, לטעת אילנות בחמישה עשר בשבט, ומנהגים יפים ומתאימים - גם אם לא נזכרו במקורות קדומים - יש לקבל בברכה.

ומהיכן למדנו על ערך נטיעה בארץ? בפרשת קדושים (ויקרא יט, כג-כה) נאמר: "וכי תבאו אל הארץ ונטעתם כל עץ מאכל וערלתם ערלתו את פריו, שלש שנים יהיה לכם ערלים, לא יאכל. ובשנה הרביעית יהיה כל פריו קדש הלולים לד'. ובשנה החמישית תאכלו את פריו..."

מפוטם של כתובים אלה עולה, שלא באה התורה כאן אלא לצוותנו על ערלה ונטע רבעי, והפתיחה לפסוקים אלה אינה אלא הקדמה, לאמור: לכשתבואו אל הארץ ותטעו בה עצים - אתם מצווים לנהוג בהם מצוות ערלה במשך שלש השנים הראשונות: "שלש שנים יהיה לכם ערלים - לא יאכל"; ואילו לגבי השנה הרביעית קיימים דינים מיוחדים: "יהיה כל פריו קדש הלולים לד'". זוהי מצוות נטע רבעי. אם כן התורה באה להשמיענו כאן שתי מצוות.

באים חז"ל ותרברים לנו, שיש לקרוא את הפסוק גם אחרת. וכך נאמר בתנחומא על פסוק זה (קדושים ח): "כי תבואו אל הארץ - ונטעתם" - אמר להם הקב"ה לישראל: אף על פי שתמצאו אותה מלאה כל טוב, לא תאמרו - נשב ולא נטע. אלא הו זהירין בנטיעות, שנאמר: "ונטעתם כל עץ מאכל". כלומר - כיצד תופסים חז"ל את הפסוק? חז"ל תופסים שכאן מצווה אותנו התורה לטעת, וישה אפילו הדגשה (שם): "כשם שאתם נכנסתם ומצאתם נטיעות שנטעו אחרים - אף אתם - היו נוטעים לבניכם", אף אם אין לכם צורך בכך. "שנאמר: כי תבואו אל הארץ - ונטעתם".

כאן אנחנו עומדים על ערך של נטיעות בארץ. כל עץ שנטע מוסיף משהו בישוב הארץ, עץ אחר עץ, "דונם אחר דונם". יש עניין לדאוג שארץ ישראל תהיה מיושבת בכל דרך שהיא. על ערך המיוחד של נטיעות בארץ בתקופתנו, אנו לומדים מדברי הנביא עמוס: "הנה ימים באים נאום ד'... ושבת את שבות עמי ישראל, ובנו ערים נשמות - וישבו, ונטעו כרמים - ושתו את יינם, ועשו גנות - ואכלו את פריהם. ונטעתים על אדמתם, ולא ינתשו עוד מעל אדמתם אשר נתתי להם, אמר ד' א-להיך" (עמוס ט, יג-טו). "ונטעתים על אדמתם". הקב"ה שב ונטע אותנו בארץ, נטיעה חדשה ונצחית, נטיעה א-לוהית. והנטיעה הזאת נותנת את מלוא המשמעות לנטיעה שלנו בתקופתנו, שבה ועל ידה מתגשמת נטיעת ריבונו של עולם. כל עץ, כל בית, כל ישוב שאנחנו מוסיפים בארץ - מוציא אל הפועל את הנטיעה הא-לוהית הזאת. מכאן ערכה העצום של כל נטיעה שלנו, כיום בארצנו.

בט"ו בשבט לפני שנה נטעתי עץ בעמונה, ובלב פעמה התקוה שהישוב כולו ימשיך, לפרוח יחד עם העצם שניטעו. גם כיום, עם הצער בלב, אינני מיואש כלל וכלל. אנחנו נמשיך לבנות ולנטוע בארצנו כולה. וגם לעמונה נשוב, כי זאת ארצנו שהנחיל לנו א-להינו, ואף אחד לא ישל אותנו ממנה. כותב מרן הרב קוק זצ"ל (חזון הגאולה עמוד רכז): "...ואם צרים ואויבים סביב שתו לנו, התשובה שאנו צריכים להשיב על זה היא שקידה גדולה על גאולת הארץ ביתר עז ותעצומה. לא נניח את אדמת הקודש בשוממותה. חלק אחר חלק מכל החבלים העומדים ושוממים בארץ אבות מוכרחים הם להיגאל על ידי הבנים הבונים..."

בברכת התורה והארץ, הרב חיים דרוקמן יושב ראש מרכז ישיבות ואולפנות בני עקיבא

קדושה אני מבקש - מהפכת התרבות היהודית

אלחנן גלט

בשבועות האחרונים קיימנו שני כנסים מרגשים ומיוחדים לתלמידי השמינית בישיבות בני עקיבא ולשביעיסטיות באולפנות בני עקיבא. אנו משתדלים בכנסים אלה, כמו במהלך השנה כולה, למלא את תלמידינו במטען משמעותי, לקראת השתלבותם בכל תחומי החיים במדינת ישראל. אנו זוכים לקבל מהם בחזרה תעצומות של שמחה והתלהבות, של אמונה וביטחון. התכנים הייחודיים מהכנסים בוודאי ישאירו רושם משמעותי על תלמידינו בהמשך דרכם בעתיד.

בכל אחד מהכנסים קיימנו מופע אמנותי לסיום הפעילות. הופעה של ישי ריבו לתלמידים, ומופע של משפחת ברלין לתלמידות. המשותף למופעים בכנסים היה תחושת התרוממות רוח ועבודת ה' בשמחה, בדבקות, ובהתלהבות עצומה.

בשנים האחרונות מתרחשת לנגד עינינו מהפכה של תרבות יהודית. אם בעבר התקשו לאתר אמנים שמתאימים לרוח החינוכית שלנו ושהתלמידים אוהבים אותם, כיום ישנה פריחה מדהימה של יוצרים ואמנים איכותיים שמצליחים לכתוב, להלחין ולשיר תוך ביטוי לעולמם האמוני העשיר. משמח אף יותר גלגול כי אמנים אלה משתלבים בתרבות הכלל ישראלית, וכבר

אז נכון שלצד התכנים האיכותיים אנו עדיין מתמודדים גם עם מגמות רדודות ששוטפות אותנו, אך טוב שאפשר להצביע גם על אלטרנטיבה ראויה של תרבות יהודית איכותית. נזכיר לטובה את חברנו אורי אורבך ז"ל, שהיה חלוץ בחיזוק מגמה זו בתחום הספרות והיצירה, וגם את היוצר והמאירי שי צ'רקה, שאותו תפגשו בין דפי גיליון זה של כנפי רוח. בשורה גדולה לכולנו, בשורה חשובה לבני הנוער שלנו ובשורה חשובה לעתידה של מדינת ישראל, גם אם הדרך עוד ארוכה.

קריאה מהנה, אלחנן גלט מנכ"ל מרכז ישיבות ואולפנות בני עקיבא

כנפי רוח // עיתון מרכז ישיבות ואולפנות בני עקיבא / גיליון מס' 8 / שבט תשע"ז עריכה: שלומית גולדין-הלוי / כתיבה: אתי אלבוים, שלומית גולדין-הלוי, אבינדב ויתקון צילום: אבישג שאר-ישוב, גור דותן, דודו גרינשפן, אנצ'ו גוש-גיני / סייע בהכנה: כרמי יוגב הפקה ועיצוב: זליגר שומרון / לשליחת חומרים לעיתון: kanferuach@yba.org.il

התנצלות מערכת כנפי רוח מתנצלת בפני משפחת גפני משדמות מחולה על שרוב מוטעה של תמונת בנם לגיליון הקודם.

המרכז החינוכי (ע"ר)

סטודיו בתי

אירוח בשבת חול המועד ובשביעי של פסח

סעודות עשירות כשר למהדרין

אפשרות לחדר אוכל פרטי שיעורים וליוי השבת והחג

בשבת חוה"מ יתארח הרב דניאל לפאיר

בשביעי של פסח יתארח הרב נחמיה קרקובר

משחקיה פעילה ופעילות לילדים בשעות המנוחה

בית הארחה רמות שפירא

בית ספר שדה שער הגיא

מדרשת רמות שפירא

יהדות מדברת חיים

מכון ליברמן

לזוגיות ומשפחה

רמות שפירא מקום אחד ליש בו הכל! 02-5331666

להזמנות:

02-5331663

המרכז החינוכי רמות שפירא (ע"ר) www.ramot-shapira.co.il

חול-המועד פסח ברמות שפירא

אגם יכאליק אהרלסו אהגפן

ימים רביעי עד שישי | ט"ז-י"ח ניסן

אירוח איכותי (חצי פנסיון) // טיולים מודרכים בהרי ירושלים // פינת חי // בריכה נפרדת // מתנפחים // מעגל מתופפים שיעורים // הרצאה של גרשון בר כוכבא ועוד

רק 770 ₪ ללילה לזוג והחל מ-200 ₪ לילד

לריון אקוס אהרלסו אהגפן אהגפס...

החינוך הוא חזות הכול

רוחמה חזות, ראשת אולפנת בני"ע סגולה בקרית מוצקין

היא זוכת פרס החינוך לשנת תשע"ו, בזכות מצוינות בשילוב תלמידות מרקעים שונים ומאמינה שרק חינוך למען הכלל יכול לתת לפרט את הכוח להצלחה אישית. נשואה ואם לארבעה, ילידת חיפה וחניכה לשעבר של נפתלי בנט בבני עקיבא

/// אבינדב ויתקון

מאחורי זה. אני לא מאמינה בקריירה לשם קריירה, אלא אם זו שליחות ותרומה לעם ישראל. רק מתוך כך אפשר לדבר על שילום המחיר, כי אחרת זה באמת קשה מנשוא.

חינוך בדור המסכים

אצלנו יש כללים מאוד ברורים בקשר לשימוש בסמארטפונים. אסור לבנות להשתמש במסכים, אלא בהפסקת הצהריים הגדולה. מבחינה חינוכית, ברור שכל דבר שהקב"ה מביא לעולם יש בו תועלת, אבל איך ייתכן שישות אנושית תהיה תלויה במכשיר? אם המסך זה דבר שאי אפשר להתגבר עליו, אז כיצד הילד הזה יוכל להתמודד ולהתגבר בחיים על משהו? ובלי יכולת להתמודד ולהתגבר אין יראת שמים.

פרס החינוך

נתנו לי משרד החינוך, צריך לשאול אותם למה. אני חושבת שהדגש העיקרי היה בזכות הטורגוניות המיטבית בשילוב סוגים שונים של תלמידות מקטגוריות שונות, המגיעות להצלחה בלימודים, וכל המילים הובמבטיות האלה.

הזדמנות להצליח

היום יש גישה הדוגלת בלכוון כל תלמיד לנישה הייחודית לו. אני לא מאמינה בזה. אני חושבת שהקב"ה נתן לרוב הילדים כשרון לכמה דברים במקביל, ובסופו של דבר גם ההורים, גם המחנכים וגם הוא עצמו לא יכולים לדעת בגיל הזה מה היא הנישה שהוא מתאים לה. לכן אני חושבת שיש לתת לילדים לבחור כמה שיותר אפשריות ולגלות כמה שיותר כוחות. לכן אני גם דוגלת בהטורגוניות, על אף שהיא מאתגרת אותנו כמחנכים. אם מציגים גבולות ברורים מצד אחד והמון אפשרויות של חיזוק מצד שני, אני מאמינה שבסוף כולם יוצאים נשכרים מזה, וגם החלשות נדחפות קדימה. ///

באופן הכי ישיר. זה גם מראה למורים שכל מה שעובר עליהם עובר גם עליי.

חזון חינוכי

מילה בומבסטית. החזון מתגלה מתוך המעשים. אני רוצה לתת מקום להתפתחות הנפש של כל תלמידה, כך שמבלי לוותר על הכוחות שלה - ובמסגרת התורה וההלכה - תגדל ותושיע את עם ישראל.

אני רוצה לתת מקום להתפתחות הנפש של כל תלמידה, כך שמבלי לוותר על הכוחות שלה - ובמסגרת התורה וההלכה - תגדל ותושיע את עם ישראל

משפחה ועבודה

מלח על הפצעים. צריך לחשוב הרבה לפני שהולכים על זה, וצריך כמו כמובן המון תמיכה מהבעל ומהמשפחה. אם לא היה לי בעל צדיק ומשפחה מורחבת שעוזרת, לא הייתי יכולה לעשות את זה. המשפחה משלמת מחיר כבד כשהיאמא בתפקיד ציבורי ואי אפשר להתחבא

תלמידה שמכה גלים

ים פרטובי הקימה באולפנת בני עקיבא מירון פרויקט חברתי שלימד את הבנות שלא חייבים לקנות רק מותגים חדשים בחנות. אך בעיקר - שאין דבר העומד בפני הרצון

/// אבינדב ויתקון

חנות מקרבת לבבות

לדברי פרטובי, הגישה התומכת של האולפנה, ובייחוד של ראש האולפנה, הרב מיכאל קפאח, הם סוד ההצלחה. "הרב שלנו, שאין כמוהו בעולם, תמך בנו מאוד, ובכל השיחות שהוא נתן באולפנה לא שכח לעשות 'פרסומת' לפולישוק. קיבלנו המון תמיכה כדי שהפרויקט הזה יצליח". המחירים ב'פולישוק' סמליים, 10 שקלים לפריט. אבל למרבה ההפתעה, הסתבר לים ולחברותיה שיש בנות שמתביישות להגיע. "ראינו שהקבוצה של התלמידות העולות לא מגיעות, ומי שכן מגיעה, החברות שלה מסתכלות עליה בביקורת. אז הלכנו אל הבנות ודיברנו איתן. ביקשנו שהמורה תזכיר להן שיש ימי מכירה ב'פולישוק', ולאט לאט הגיעו יותר ויותר עולות וראו שגם הבנות הוותיקות קוננות בלי להתבייש. אנחנו מצדנו פרגנו להן מכל הלב ונתנו להן את ההרגשה הנעימה שזה יפה להן, ממש כמו מוכרות אמיתיות. החנות עזרה לנו להתקרב אל העולות החדשות. הן כבר לא התביישו ליצור אתנו קשר ולבקש עזרה: 'את מהפולישוק, נכון? אז אולי את יכולה לעזור לי בתרגיל במתמטיקה?'".

"החנות עזרה לנו להתקרב אל העולות החדשות. הן כבר לא התביישו ליצור קשר איתנו ולבקש עזרה: 'את מהפולישוק, נכון? אז אולי את יכולה לעזור לי בתרגיל במתמטיקה?'"

מה למדת מהפרויקט הזה?

"למדתי את החשיבות של העשייה החברתית. זה הדבר שהכי מדבר אליי בפרויקט הזה. אבל גם שאם מאמינים במשהו - אין דבר העומד בפני הרצון. אם עושים אותו מכל הלב - רואים תוצאות".

לים חשוב לציין עד כמה עמוק התהליך שעברה באולפנת מירון: "הגעתי לאולפנה המדימה שלנו בכיתה ט', ישר מבית ספר חילוני ומבית לא דתי. וכאן, בזכות הרב קפאח, הצוות והחברות קיבלתי את כל הערכים. אני כל כך שמחה שזכיתי בחברות האלה, שתמיד רצינית להיות כמוהן, והיום אני ב"ה, דתייה כמו שצריך, עד הסוף". ///

ה שהתחיל כיוזמה מלאת ספקת ופקפוקים, הפך לסיפור הצלחה. לפני כשנה קמה בשקט בחדר צדדי באולפנת בני עקיבא מירון חנות בגדים יד שנייה. החנות לא זכתה מיד להצלחה מסחררת, אך בימים אלו החנות נמצאת בשלבי התרחבות ועוברת לקרוואן שלם. את המהלך הזה הניעה ים פרטובי, תלמידת י"ב באולפנה.

"היועצת החינוכית אמרה לנו שצריך להקים פרויקט של חנות בגדים, שתשרת תלמידות שמתקשות לקנות בגדים חדשים. האמת, בהתחלה זה נראה לנו רעיון 'מעפאן'", פרטובי אומרת, "רעיון שאין לו סיכוי להצליח, אבל החלטנו בכל זאת לעשות ניסיון". לבגדים "משומשים" נלוותה תדמית לא מחמיאה בעיני הבנות, אולם פרטובי, יחד עם חברתה מהכיתה המקבילה רעות זמיר, החליטו להיכנס לעומק העניינים ונשבו בקסם הזימות.

מיכל פלג, מנהלת אולפנית בני עקיבא תל אביב, ממליצה על הספר "בדרך סיפורתי מעשה" מאת הרב אייל ורד

רש ספרים המכניסים את הקורא לעולם הפנטזיה, יש ספרים המביאים איתם משב רוח גדול המעלה את הנשמה ומחזק את הנפש ויש ספרים שהקורא חש כאילו הם מספרים את הסיפור שלו.

קראתי את ספרו של הרב אייל ורד "בדרך סיפורתי מעשה" ומיד קראתי גם את ספרו השני שבנוי מסיפורים-סיפורים. בכל סיפור יש מרחב אחר, דמויות אחרות, מפגשים אחרים. הסיפורים הם קצרים ומבוססים על חוויות אישיות שהמחבר חווה בעצמו במרחב הקרוב והמוכר לכולנו.

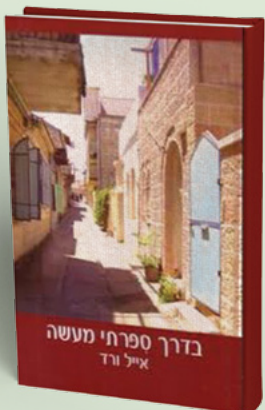
כשקראתי את הסיפורים השונים הרגשתי כאילו הם מתרחשים אצלי בבית או בקהילה. אירוע יומיומי שקורה בסופרמרקט, אחר בדרך לירושלים, בצפייה לבשורה טובה ובצפייה לגשם. לאחר שקראתי את הספר חשתי כמו אור חדש שוטף את אותן חוויות מוכרות ועין אחרת בוחנת את הסיטואציה מזווית שונה.

הספר גרם לי לבחון בנקודת מבט חדשה את המציאות. הסיפורים האלו נמצאים גם אצלנו, אבל עלינו לא לשנות את המציאות, אלא לראות אותה ולשים לב לחיבורים, לדמויות, לקולות, לצלילים ולמשתתפים, ובעיקר לראות את הסיפורים הקטנים ואת הדרמות הגדולות בעין של אמונה. זאת הנשמה המיוחדת של הספר; לעורר ולחבר בעין טובה ומלאת אמונה לראות את הדברים שסביבנו.

בספרו הרב אייל ורד מוביל את הקורא לחיים של אמונה ושל השגחה באופן הנעים ביותר. הספר גרם לי לשחזר חוויות שקרו לי ולראות אותן שוב באופן מחויך יותר, בטוח יותר, מושגח יותר.

וטיפ קטן למחנכים ולתלמידים המדריכים בתנועות נוער:

יש בספר סיפורים קצרים המתאימים מאוד לספר לתלמידים/חניכים תוך כדי סיור בירושלים או כחלק ממערך שיעור על תפילה, ואפילו בשיעור חינוך.

צילום: גור דותן

גם אני הייתי ביב"ע

הבגרות הפנימית באנגלית ביב"ע נחלים הייתה באותם ימים על המחזה "all my sons" (כולם היו בני, מאת ארתור מילר). "הייתה לנו שאלה אחת ויחידה בבגרות הפנימית. ביקשו מאתנו לתאר את אחת הדמויות מתוך המחזה. המילה לתאר באנגלית היא גם לצייר (Draw) ואני התייחסתי לשאלה באופן מילולי. ציירתי את דמות האב במחזה. קיבלתי 60". צ'רקה מחייך ואומר כי הוא העריך מאוד את העובדה שנתנו לו ציון עובר, אף שלא כתב אף מילה בתשובה אלא רק צייר.

ציוריו של צ'רקה עוסקים ברובם בנושאים מן המקורות. הוא מציג סוגיות מורכבות מהגמרא ומסיפורי חז"ל דרך קומיקסים שהוא מצייר. צ'רקה מסביר בצניעות כי כל אחד רואה בדמיונו תמונות כשהוא קורא טקסט מכל סוג שהוא. "כשאני לומד משהו אני מיד מדמיין אותו. הציור עזר לי מאוד להבין סוגיות קשות בגמרא כשלמדתי בישיבת ההסדר בקרית שמונה".

את הפנימייה בנחלים צ'רקה זוכר לטובה. "העניין החברתי היה משמעותי מאוד. למדנו להתנהל בחברה של נערים. חודש אדר היה אינטנסיבי, ובמשך כל יום אחר הצהריים עבדנו על האירועים לפורים. היה לי תפקיד ראשי בהצגה והחזרות היו הנאה גדולה". גם כשרון האירוע של צ'רקה בא לידי ביטוי בחודש אדר. הוא אייר את כל התנהלה באווירה פורימית מלאת בדיחות פנימיות, ואירועי הודפסו והפכו לעטיפות מחברות לתלמידים.

"כשהתחלתי הייתי היחיד במגמה ההומאנית, אבל עד סוף י"ב כבר היינו המגמה הגדולה ביותר בשכבה"

בכל נושא הוא מוצא הומור. "אני לא מחפש הומור. אבל כך אני רואה את הדברים. כשכתבתי את 'יודיסאה', ספרי האחרון, על השואה, זה לא היה ספר הומוריסטי בכלל, אבל יש ברקע מעט נקודות הומור. אצלי ההומור זה כמו מבטא". שניים מספריו של צ'רקה, "יודיסאה" ו"מיתישלח", משלבים נגיעות מהמיתולוגיה היוונית - מיתישלח - משימה ביוון" הוא סיפור על גיבור תנ"כי שנשלח ליוון ופוגש דמויות מהמיתולוגיה היוונית. יש שם בירור על השוני בין התפיסות. "יודיסאה עוסק בניסיון לחבור לתרבות אחרת ומה המשמעות של זה, על רקע של השואה. המיתולוגיה היוונית עניינה אותי מאוד כילד". דרך "יודיסאה" ו"מיתישלח" צ'רקה עושה בירור ומחזק את הנקודה היהודית מול תרבות זרה.

בשנים האחרונות צ'רקה מאייר את הקריקטורה השבועית לטורו הפוליטי של חגי סגל במקור ראשון. "אני משתדל שלא לפגוע במושאי הקריקטורות שלי. הגחכה היא לא כלי שאני משתמש בו כקריקטוריסט, אלא ההגחכה היא תוצר הלוואי של הקצנת המאפיינים. המטרה בקריקטורה היא להצביע על נקודת האמת, ודרך זה להביע אמירה. אני לא שונא אף אחד. יש בי איזו סימפטיה ראשונית אל כל האנשים שאני מצייר, פחות או יותר. גם במקרים שאני לא בעד מעשי האנשים, אין לי כוונה להעליב אותם".

יש קריקטוריסטים שצאלם מזהים בקלות שגאה למושאי האיר.
"כשאני רואה קריקטורות מלאות שגאה זה מכעיס אותי, לא כי האדם שונא, אלא כי אני מתייחס לשגאה כמו למחלה. ומי שחולה, שלא יפיץ את החיידקים שלו לציבור הרחב." ///

"הגמרא הצטיירה אצלי בראש כתסריט. דרך בוא אני מדמיין את הלימוד"

ההומור כמבטא

צ'רקה נשוי למוריה ואב לארבעה, ממקימי היישוב צופים בשומרון. הוא מצייר מאז שהוא זוכר את עצמו.
כמעט כל ספריו של שי צ'רקה עוסקים ביהדות: תורה, גמרא, משנה וספרות חז"ל. "בבא נולד בתקופת לימודי בישיבת ההסדר בקרית שמונה. הגמרא הצטיירה אצלי בראש כתסריט. דרך בוא אני מדמיין את הלימוד ואת הטויסט הקומי שבו. משם בבא הגיע גם למדרשים ולתנ"ך".

המורים התייחסו בסלחנות לתלמיד שמילא את מחברותיו בציורים במקום בשיעורים." שי צ'רקה, בוגר ישיבת בני עקיבא נחלים, מעלה זיכרונות מימי הישיבה

/// שלומית גולדין-הלוי

על אף שמעולם לא למד ציור באופן מסודר, אירועי של בוגר ישיבת בני עקיבא נחלים, שי צ'רקה, עיטרו במהלך השנים את עיתוני מעריב, ידיעות אחרונות, מקור ראשון, נקודה, פילון ואותיות. הוא אייר מספר רב של ספרים, ביניהם גם את ספרי אורי אורבך ז"ל, כתב 17 ספרי קומיקס בעצמו, והיד עוד נטויה.
"אני ייסדתי את המגמה ההומאנית ביב"ע נחלים", מספר צ'רקה. "עד המחזור שלי כל המגמות היו ריאלייות, וכשהייתי צריך לבחור מגמה התעקשתי שיתנו לי אפשרות למגמה ההומאנית. אפשרו לי לעשות בגרות נוספת במחשבת ישראל. כשהתחלתי הייתי היחיד במגמה ההומאנית, אבל עד סוף י"ב כבר היינו המגמה הגדולה ביותר בשכבה".

מה היה השיעור האהוב עליך?
"כל השיעורים היו אהובים עליי באותה מידה, כי בכלם ציירתי".
ואיך המורים קיבלו זאת?
"בהבנה. ידעו שאני לא מפריע בשיעורים ומקשיב, ויותר מזה, הציור עזר לי להתרכז בשיעורים. לכן אף מורה לא העיר לי מעולם על כך שציירתי במקום לסכם".

לא למד לצייר באופן מסודר, אבל מצייר מאז שזוכר את עצמו שי צ'רקה

מדליית ערד בקליטה

הסיוורים בשטח, הטבע, האווירה המשפחתית - באולפנה הסביבתית בני עקיבא, ערד יש בית לוותיקות ולעולות, בהן שתי גרות צדק צעירות שמצאו בה בית, אלפי קילומטרים מהמקום שבו נולדו // **אבינב ויתקון**

צילום: דודו גרינשפן

רחלי (מימין) ואביגיל. האולפנה היא משפחה אחת גדולה

שונה, אבל זה מה שאני אוהבת: את הבלגאן ואת החיים שיש בישראל. בניו-זילנד כולם מנומסים ומסודרים, זה ממש משעמם". גם אביגיל לא שוכחת את ההלם התרבותי בבואה ארצה. "כשהגעתי לבית הספר בסוסיא, לא הבנתי מה קורה. כל כך הרבה רעש ובלגאן, וכולם התייחסו אליי המון, גם תוך כדי שיעורים וגם בהפסקות... זה היה חדש לי, אבל היום אני מעדיפה את זה".

בין לבין הכירה אחותה של רחלי את אחיה של אביגיל והם נישאו. הן ראוות באב"ע ערד משפחה נוספת, מחזקות ומחברות. "בדקתי כמה אולפנות והתלבטתי בין ערד לאולפנה נוספת", מספרת אביגיל. "בערד הייתה אווירה משפחתית, מקום קטן ובטוח ומשכתי לעניין הסביבתי של האולפנה. האולפנה מאוד מקבלת, יש בה אנשים טובים. זה מה שעושה אותה משפחתית. אני חושבת שבאולפנה גדולה אולי הייתי נאבדת".

גם בעיני רחלי אולפנת ערד זה לא רק מקום לימודים. "זו משפחה גדולה", היא אומרת. "עדיין קשה לי, אבל שווה", אומרת רחלי, שמקפידה לא לדבר אנגלית, על מנת לרכוש את העברית כראוי. "אני ממש נהנית באולפנה. החברות ממש טובות. הן בנות חמודות שעוזרות לי בכל דבר שאני צריכה, וגם האולפנה עוזרת עם מורה פרטית שמסייעת לי. בקיצור, אני לא לבד".

יש דבר מסוים שאת מתחברת אליו באולפנה במיוחד?
"בתכנית שלנו אנחנו יוצאות הרבה לשטח, עושות סיורים ועבודה ארכיאולוגית, למשל, שזה ממש כיף. לומדים אקולוגיה והרבה דברים נוספים". רחלי מציינת לטובה במיוחד את הרב היושע פינה, ראש האולפנה. "הוא רב שונה מהרבים שפגשתי, הוא באמת מיוחד וכל המורות באולפנה, כולן חמודות כל כך." //

אראה יותר את החברות שלי מדרום אפריקה". אביגיל הגיעה לארץ בגיל 9, ומשפחתה נקלטה בסוסיא, שהתגייסה לחבק את המשפחה החדשה. הוריה של אביגיל התחתנו בפעם השלישית, והפעם - כיהודים לכל דבר. "זאת הייתה חתונה ממש משמחת. ההורים שמחו, וכל סוסיא הגיעה לשמוח איתם".

בלגאן ישראלי

רחלי ברוך הגיעה לארץ מניו זילנד בגיל 13, גם היא בעקבות המסע הרוחני של הוריה, שעזבו את הכול בניו זילנד הרחוקה והגיעו ליישוב כרמל שבדרום הר חברון. "אני ממש שמחה שהוריי עשו את ההחלטה הזו, כי אני ממש שמחה בארץ ישראל, באולפנה ובחברות שלי", אומרת רחלי. "כשהגענו הכול היה כל כך

ק ליטת עלייה איננה דבר קל, אבל כשמתלווה לכך גם מסע אישי ומשפחתי של מעבר אל חיק היהדות, וכל זאת בגיל צעיר - הרי שהסיפור מורכב בהרבה. כזה הוא סיפורן המופלא של אביגיל ברק ורחלי ברוך, תלמידות האולפנה הסביבתית בני עקיבא ערד. אביגיל, 16, נולדה בדרום אפריקה למשפחה נוצרית, שמסעה לעבר היהדות החל ביום אחד, כאשר חברה מהכנסייה של אמה אמרה לה שחג המולד הוא חג פגאני. "כשהייתי בת 4 עברנו לדת נוצרית חדשה, שנוהגת חלק ממצוות היהדות. ההורים שלי ערכו חתונה שנייה לפי חוקי הדת הזו, שבה השתתפנו אחי ואני. בירח הדבש שלהם הם הגיעו לישראל, וכאן פגשו לראשונה יהודים והתלהבו, פגשו רב וקיבלו הסברים על היהדות". להוריה של אביגיל לא היה ספק עוד, והם החליטו להתגייר.

11 **כשהגענו הכול היה כל כך שונה, אבל זה מה שאני אוהבת: את הבלגאן ואת החיים שיש בישראל.**
12 **בניו-זילנד כולם מנומסים ומסודרים, זה ממש משעמם**

איך התייחסת למסע הרוחני של ההורים?
"כילדים קטנים הם חינכו והסבירו לנו על ישו, פתאום הוריי נאלצו להפוך את המסר. אבל כשהגענו לישראל זה הרגיש כמו להגשים חלום. הגענו לישראל, וזה מה שרצינו, אבל רק אחרי כמה שבועות הבנתי שיש סיכוי שלא

מי שזוכר את שנות הישיבה התיכונית כשנות "המדבר" שלו ביחס לגמרא, יכול להתעודד - ייתכן שהארץ המובטחת בפתח. כיתות בית המדרש מחזירות את הלימוד היהודי הקלאסי בחברותא, והציונים, ובעיקר היחס למקצוע, אומרים הכול // **אבינב ויתקון**

צילום: אבישג שאר ישוב

עיקר ההצלחה היא כשתלמיד יוצא בסוף השמינית עם מטען של אהבת תורה ויראת שמיים. הרב יעקב רט ואביחי וילנר בבית המדרש

אביחי וילנר, תלמיד כיתה י' ביב"ע נתניה, מרגיש שכיתת בית המדרש שיתנה אצלו את היחס ללימודי הגמרא: "עד תחילת השנה די השתעממתי מלימודי הגמרא", מספר וילנר בכנות. "קשה לי לשבת כמה שעות ולעקוב אחרי המורה, ובגמרא, אם אתה מאבד את הקשר לכמה רגעים, מאוד קשה לחזור לעניינים. השנה התחלתי ללמוד בכיתת בית המדרש ומצאתי את עצמי עוסק בלימוד בעצמי, ופתאום הלימוד הרבה יותר נוח וכיפי".

הצלחת אפילו לאהוב את הלימוד?
"חד משמעית כן. אם בכיתה רגילה אנחנו עושים רק מה שחייבים, אז בבית המדרש לפעמים הרב נותן לנו מטלה לסיים ללמוד כמה דפים, ואנחנו מתחילים ללמוד לבד עוד לפני שהוא מגיע. עצם זה שבכיתת בית המדרש אנחנו מנסים למצוא פיתרון בעצמנו לפני שאנחנו פונים לרב, הופך את הלימוד ליותר מעניין, וגם התוצאות במבחנים סבבה לגמרי, למרות שהרב לא מאמין במבחנים. לדעתי צריך ללמד ככה את כל המקצועות, בלימוד עצמי, כשתפקיד המורה הוא לשבת איתנו, לנווט ולתת קצה חוט".

ההצלחה של השיטה כל כך גדולה, שלדברי הרב פרידמן, הישיבה פתחה בגיבוש תכנית להרחבת שיטת הלימודים הזו במקצועות נוספים, כמו הלכה ומחשבת ישראל, ולהבדיל, היסטוריה ואזרחות. באחת השכבות כבר החלו לנסות את השיטה בחלק מאותם המקצועות. **אביחי, מה הדבר הכי משמעותי לדעתך בשיטה?**
"בכיתה רגילה הרב רודף אחריך, ובכיתת בית מדרש אתה זה שרודף אחרי הרב." //

מצליחים לשמור על ההתלהבות של ההתחלה?
"יש כאלה שלא עומדים בדרישה, ולאחרונה חזרו שני תלמידים לכיתות האם שלהם. אבל באופן כללי, למרות כל הפיתויים לבטל את הזמן ולצלול את הטלפונים, יושבים אצלנו חברה שבחיים לא חשבו שיוכלו לפתוח דף גמרא, והיום הם מתמודדים ומגיעים להישגים מעולים".

11 **אביחי וילנר, כיתה י': בכיתת בית המדרש, מצאתי את עצמי עוסק בלימוד בעצמי, ופתאום הלימוד הרבה יותר נוח וכיפי**

מה לדעתך הדבר הכי חשוב שהתלמידים מקבלים מהשיטה הזו?
"עבור הרבה חברה בישיבות תיכוניות המקצוע השנוא ביותר הוא הגמרא, ואני חושב שהצלחנו לשנות זאת. יש תוצאה גם בציונים, אבל עיקר ההצלחה היא כשתלמיד יוצא בסוף השמינית עם מטען של אהבת תורה ויראת שמים. אני חושב שבוגרי השיטה יוצאים עם מטען חיובי יותר ללימוד התורה, עם יחס של כבוד ואהבה לתורה".

זיכרון נעורים: תלמידים עייפים מנסים לעקוב אחרי שיטת ה"תוספות" בסוגיית השור שגנח את הפרה, שהר"מ מנסה להעביר. במשך השנים נראה היה שתדמית מקצוע הגמרא לא הצליחה להתאושש בקרב תלמידי הישיבות התיכוניות. ואולם, בשנים האחרונות החלו בישיבות בני עקיבא במהלך אמיץ ומיוחד בהובלת הרב מאיר טויבר, ראש ישיבת בני עקיבא נתיב מאיר, במטרה לשנות את פני לימוד הגמרא בישיבות. כיום ניתן למצוא כיתות בית מדרש ביב"ע פרחי אהרן קריית שמואל, יב"ע תורת לפיד נחום מודיעין, יב"ע גבעת שמואל, יב"ע קריית הרצוג בני ברק, יב"ע ראשון לציון, יב"ע נתיב מאיר, יב"ע כפר מימון וביב"ע נתניה. "לפני ארבע שנים התחלנו תכנית ניסיונית", מספר הרב אלי פרידמן, ראש ישיבת בני עקיבא נתניה. "פתחנו 'כיתת בית מדרש' עם שמונה תלמידים. הרעיון היה לקחת חבורה של תלמידים שתיבחר לפי היכולת והרצון לשבת וללמוד ביחד, בחברותא, במקום השיעור הפרונטלי בכיתה הרגילה. השנה יש לנו מעל 60 תלמידים בתכנית הזו". הרעיון פשוט: לחזור ללימוד של פעם. התלמידים יושבים יחד, לומדים את הסוגיה ופונים אל הרב על מנת לקבל הדרכה והכוונה. מי שאמון על ההכוונה הזו ביב"ע נתניה הוא הרב יעקב רט: "המטרה היא לנסות ולהעניק להם את תחושת ה'חיות' והשמחה שיש בלימוד תורה לשמה". לדבריו, התרחבות הכיתה באה 'מהשטח', לאחר שתלמידים רבים ביקשו להצטרף לכיתת בית המדרש, מה שיצר כיתה רב-גילאית הלומדת בצוותא.

רשת ביטחון

הם מתייצבים במשמרות קבועות, לובשים מדים ומגיעים לזירות של שריפות, תאונות ואירועים. ישראל סנס, מרכזי בלחסן וינון לוי שייכים לכוחות הביטחון וההצלה של מדינת ישראל, בני עקיבא במקביל להיותם תלמידים בישיבות ובאולפנות בני עקיבא

/// אתי אלבוים

תלמידים רבים משיבות ומאולפנות בני עקיבא עוסקים בהתנדבות ובעזרה לזולת, מהם המתנדבים במסגרת כוחות הביטחון וההצלה של מדינת ישראל. כאלו הם **שיראל סנס**, בת 16 מאופקים, תלמידת כיתה י' באולפנת בני עקיבא איילת השחר באופקים שמתנדבת במד"א; **מרדכי בלחסן**, בן 17 וחצי מאבני חפץ, תלמיד י"ב בישיבת בני עקיבא כפר הרא"ה שמתנדב בכבאות והצלה; **וינון לוי**, בן 17 וחצי מתל אביב, תלמיד י"ב בישיבת בני עקיבא אור עציון שמתנדב במד"א, בכבאות והצלה ובמשטרה.

ינון לוי: "גיליתי שסוג הדם שלי הוא O מינוס, שיכול לתרום דם לכולם, אבל לא לקבל מכל אחד. חשבתי לעצמי שאפילו הנתניה לכולם"

דמו מאז שהיה קטן, וכבר בגיל 13 התחיל להתנדב בתחנת הכיבוי תל אביב-יפו, שאליה הגיע דרך כבאי שהוא מכר משפחתי. "אחרי שלוש שנות התנדבות בכיבוי החלטתי לעבור קורס עזרה ראשונה של מד"א שהתקיים בישיבה, אבל עדיין לא התנדבתי. אחרי שנה ראיתי אדם שנפגע. טיפולתי בו יחד עם חובש. זה היה האירוע הרפואי הראשון שנכחתי בו, וכשהאמבולנס נסע החלטתי להתנדב במד"א

למדים רבים משיבות ומאולפנות בני עקיבא עוסקים בהתנדבות ובעזרה לזולת, מהם המתנדבים במסגרת כוחות הביטחון וההצלה של מדינת ישראל. כאלו הם **שיראל סנס**, בת 16 מאופקים, תלמידת כיתה י' באולפנת בני עקיבא איילת השחר באופקים שמתנדבת במד"א; **מרדכי בלחסן**, בן 17 וחצי מאבני חפץ, תלמיד י"ב בישיבת בני עקיבא כפר הרא"ה שמתנדב בכבאות והצלה; **וינון לוי**, בן 17 וחצי מתל אביב, תלמיד י"ב בישיבת בני עקיבא אור עציון שמתנדב במד"א, בכבאות והצלה ובמשטרה.

מה מניע אתכם לעסוק בגילכם בפעילויות שדורשות אחריות, התמדה ואומץ?
שיראל מספרת שמתמיד חלמה להיות רופאה ושההתנדבות במד"א היא שלב בדרך להגשמת חלום גדול. "תמיד השתתפתי בחוגים כמו 'רופאים צעירים'. גם ההורים דוחפים. בכיתה ט' עברתי את הקורס והתחלתי להתנדב".
מרדכי מספר שהחלום להיות כבאי מלווה אותו שנים. "זה יישמע נדוש", הוא צוחק, "אבל הכול החל כשצפיתי כילד בסדרה 'סמי הכבאי'. אבי עבד במכולת ביישוב עינב, שם קיימו פעם בשבוע הכבאים מקרני שומרון סיור בכבאית. הם העלו אותי לכבאית ועשו איתי סיבוב ברחוב. הייתי בן ארבע או חמש ונכבשתי. כשהגעתי לגיל 15 חבר שהתנדב הפנה אותי לרכז המתנדבים והתקבלתי".

ינון לוי, תלמיד י"ב בישיבת בני עקיבא אור עציון: "להשקיע את כל המאמצים למען המדינה"

שיראל סנס, תלמידת י' באולפנת בני עקיבא איילת השחר באופקים: מתנדבת במד"א כשלב הראשון בדרך להיות רופאה

והסביבה".
ינון: "בימי שלישי בזמן הלימודים אני נוסע לתחנת הכיבוי בקרית מלאכי. בימי חמישי אני עושה משמרת בכיבוי או משמרת ערב במשטרה. בימי שישי אני עושה משמרת בוקר במד"א. במוצ"ש לפעמים אני עושה משמרת במשטרה או בכיבוי".

לא כנד לנערים בגילכם להיחשף למצבים קשים?

שיראל: "יש מראות שלא כל אחד מסוגל לראות, אבל זו בחירה שבחרתי. אני אוהבת להגיש עזרה לאנשים".
מרדכי: לא חושבים על פחד. יש אדרנלין בגוף. מובן שאני לא אסע לשריפת בתים ולא אכנס ליער דולק, כי בגילי אין ידע שיש לכבאי שלמד בקורס כבאים, שאותו אפשר ללמוד רק אחרי צבא. גם בכיבוי הדלקות האחרונות בחיפה לא השתתפתי כי במחוז הוציאו הנחיה שאין להוציא מתנדבים מתחת לגיל 18, בעקבות מותו בדליקה של אלעד ריבן ז"ל. המתנדבים הצעירים, המכונים 'צופי אש', עוזרים, למשל, לנקות כבאיות, לקפל זרנוקים ולפרוש זרנוקים בשעת כיבוי".

תל אביב. בהמשך בא לישיבה קצין משטרה והציע שנתנדב במשטרה. ישר אמרתי שאני בפנים".

לא חושבים על פחד

שלושתם עברו הכשרה לפני תחילת ההתנדבות. שיראל למדה קורס מד"א בן שמונה חודשים, מרדכי עבר קורס אינטנסיבי בן שבוע בכיבוי אש וינון עבר שלושה קורסים שונים - במד"א, במכבי אש ובמשטרה. "יצאתי גם לקורס תאר"ן (תחנת אירוע רב נפגעים)", מספר ינון, "שמכשיר לקחת פיקוד ולתפעל אירוע רב נפגעים. עברתי גם קורס של מסייעים באמבולנס טיפול נמרץ. ביום הולדתי ה-17 עשיתי את המשמרת הראשונה. במד"א אני נתקל במקרים כמו החיאות, תאונות.

שיראל סנס: "באולפנה אנחנו שתי בנות שמתנדבות במד"א ואם מישהי נופלת בטיול שנתי מיד קוראים לנו"

במשטרה אני כעת על תקן השגחת בתי כנסת בתל אביב. בכבאות והצלה נלחמתי להגיע למוקד המבצעי. צריך להסביר שם לאדם מה לעשות ברגעים הראשונים ולתפעל צוותים. דורש המון אחריות, מלא באדרנלין ולא פחות חשוב מלהיות בשטח. לפעמים יש אירוע גדול ואומרים לי שאני ילד ושאתן למישהו אחר לעשות זאת".
סדר היום שלהם מעורר השתאות. "בחופשות אני יוצא מהבית ב-4:30 לפנות בוקר", מספר מרדכי, "ומגיע למשמרת בתחנת חדרה, 3-4 פעמים בשבוע. בזמן הלימודים אני מגיע פעמיים בשבוע אחרי הלימודים למשמרת ערב. לפעמים מזמינים אותנו גם לחלץ חתול, יש חיילי צינים ממים, מבורות ומתאונות דרכים".
שיראל מגיעה למשמרת אחת בשבוע, משלוש בצהריים עד עשר בלילה. "במשמרת יש נהג אמבולנס ועוד 3-4 מתנדבים. אנחנו מגישים עזרה ראשונה ופינוי לתושבי אופקים

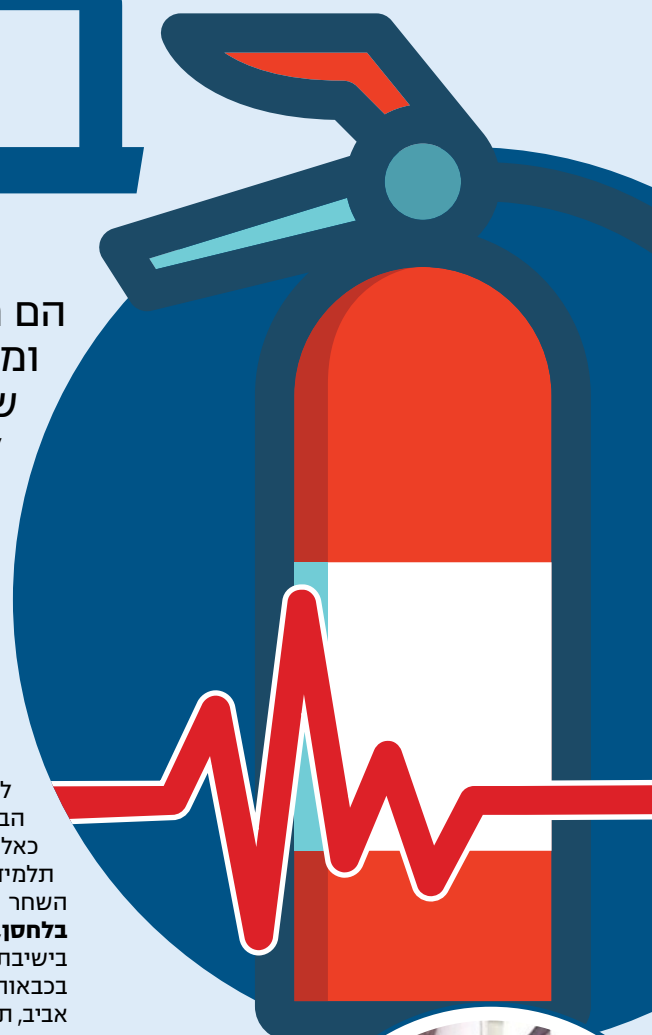
הצלת חיים וגם על תמיכה מצד המשפחה והחברים.
שיראל: "אני נחשפת לאנשים ולדברים לא שגרתיים, אז החברות מתעניינות. באולפנה אנחנו שתי בנות שמתנדבות במד"א ואם מישהי נופלת בטיול שנתי מיד קוראים לנו".
ינון: "חלק מהחברים אומרים שאני משוגע. אבל הרוב מפרגנים".
בנוסף להתנדבויות אלו הם מוצאים זמן גם להתנדבויות נוספות. שיראל חונכת שני ילדים, שלוש פעמים בשבוע, במסגרת ארגון "חסד מנחם מנדל". ינון מתנדב גם בארגון "אורות של תקווה" והולך לבתי חולים לשמח ילדים חולי סרטן. בגיל 17 הוא חתם על כרטיס "אד" לתרומת אברים והוא מקפיד לתרום דם. "כך

מרדכי בלחסן: "בחופשות אני יוצא מהבית ב-4:30 לפנות בוקר ומגיע למשמרת בתחנת חדרה, 3-4 פעמים בשבוע"

גיליתי שסוג הדם שלי הוא O מינוס", אומר ינון, "שיכול לתרום דם לכולם, אבל לא לקבל מכל אחד. חשבתי לעצמי שאפילו בדם שלי יש את עניין הנתניה לכולם...".
מה החלום שלכם לעתיד?
מרדכי: "להיות לוחם אש. אבל קודם להיות חייל קרבי בצבא ולעשות שירות משמעותי".
שיראל: "לעסוק ברפואה".
ינון: "לשרת בצבא בשירות קרבי משמעותי ולהיות קצין. בעתיד להמשיך במד"א, בכיבוי ובהתנדבויות. אולי להיות רופא. גם קריירה צבאית על הפרק. מה שבטוח - להשקיע את כל המאמצים למען המדינה".

מרדכי בלחסן, תלמיד י"ב בישיבת בני עקיבא כפר הרא"ה. מגשים חלום ילדות

אולפנה שהיא בית

ארבע בנות משפחת מילר למדו באולפנת בני עקיבא צפירה: הסבתא רחל, שאף שימשה מורה באולפנה, הבת תמר, הכלה ענת והנכדה תהל, שלומדת כעת באולפנה. אז איך זה ללמוד במוסד שבו למדו סבתך, אמך ודודתך? **/// אתי אלבוים**

והגשה לבגרות בהיסטוריה. בשנים אלו למדה באולפנה כלתה של רחל, ענת, כיום בת 36. ענת נולדה במושב חמד הסמוך לצפריה, וגרה שם כיום עם משפחתה. ענת עובדת כמורת שילוב בבית ספר ממ"ד דביר בחולון. "בזמני כולן הלכנו ללמוד בצפירה", היא אומרת. "רק בודדות נסעו ללמוד במקומות אחרים. הלכנו לקבוצה והיינו מרוצות. חזרנו כל יום הביתה, חמש דקות נסיעה, כי לא היה חיוב לישון בפנימייה".

באותם ימים הגיעה האולפנה לשיא גודלה, כאשר בכל שכבה היו שש כיתות. "היו הרבה מגמות", אומרת ענת. "זכורים לי אירועים חווייתיים כמו מופע השמיניסטיות בפורים שבו העלינו את ההצגה 'הקוסם מארץ עוץ'. מבחינת משמעת היינו די 'חנוניות', לפחות אני".

ענת לא זכתה ללמוד אצל המורה רחל, לימים החותנת שלה. באותן שנים למדה באולפנה גם בתה של רחל, תמר, כיום בת 30, אך בשל פער הגילאים גם אותה ענת לא הכירה עד לנישואיה.

כיום לומדת בכיתה ז' באולפנה הנכדה תהל, בתה של ענת. מרחבי האולפנה נותרו כשהיו לפני שנים, אך האולפנה השתנתה. כיום ישנן בכל שכבה 3-4 כיתות. "באנו ללמוד יחד, שש הבנות בגילי ממושב חמד", אומרת תהל. "לעומת תקופתן של אמא וסבתא, היום התלמידות מגיעות בעיקר משהם ומגבעת שמואל. התרגלתי מיד למרחבים של האולפנה. כיום אין פנימייה, שזה שינוי גדול מהעבר. אמא גילתה ששתי מורות שלימדו אותה מלמדות אותי כיום, אבל מבחינתי זה מצוין, כי אמא הייתה תלמידה טובה. קורה שמהלים אותי בלי שאני אומרת, למשל, האחראית במעבדה זיהתה שאני הנכדה של רחל והבת של ענת".

ענת ובתה תהל, המורות שעבדו עם רחל ולימדו את ענת מלמדות את תהל

תהל: "התרגלתי מיד למרחבים של האולפנה. כיום אין פנימייה, שזה שינוי גדול מהעבר"

מימין: הבת תמר, הסבתא רחל, הכלה ענת והנכדה תהל

ומעירה אותנו עם שיר שמילותיו: 'בנות ישראל, עם קדושים, קומנה לעבודת הבורא'. התנאים בדירות היו קשים: עכברים, בוך, סתימות בצנרת. יכולתי לבקר בביתי בכל פעם שרציתי, אבל בנות שהגיעו ממקומות כמו דימונה ויישובי הרי יהודה חוו משברים וגעגועים הביתה. כיום הן מספרות שהיו שרות שירי געגועים וזכוכות".

ענת: "הלכנו לקבוצה והיינו מרוצות. חזרנו כל יום הביתה, חמש דקות נסיעה, כי לא היה חיוב לישון בפנימייה"

מורות מהעבר שמלמדות בהווה רחל מספרת על חוויות רבות מלפני ארבעה עשורים: את הארוחות שבישלה תושבת המושב, גברת גנץ, שהשתדלה לבשל מאכלים מעדות שונות כדי שכל תלמידה תרגיש בבית; את מעשי השובבות שבשיאן התלמידות הלכנו ברגל עד חוף תל אביב ועל כך נענשו; את אהבתן לשירה ואת הופעותיו של המלחין נחצ'ה היימן בפניהן; את המורה לגיאוגרפיה שהיה מסביר בחדר האוכל על שכבות גיאולוגיות בהדגמה על המזון; את האווירה המשפחתית ואת ההתחדשות. בשל אהבתה לאולפנה חזרה רחל כמורה ולימדה באולפנה במגוון תפקידי הוראה, כולל חינוך

משך שנים נכנסה רחל מילר מדי יום לאולפנת בני עקיבא צפירה שבמושב צפריה, מהן 6 שנים כתלמידה ו-42 שנים כמורה. כיום, כשהיא פנסיונרית בת 64 שמתגוררת ברחובות, לומדת תנ"ך ומחשב ומקדישה זמנה למשפחתה, היא נזכרת בשנות לימודיה באולפנה. "הוריי גרו במושב צפריה", היא מספרת. "האלטרנטיבה הייתה ללמוד בתל אביב, אבל לשם כך היו צריכים לנסוע באוטובוסים מוקדם בבוקר. בדיוק הוקמה במושב האולפנה, ואנחנו זכינו להיות המחזור השני. היינו כיתה אחת ובה 18 תלמידות. רק לאחרונה, כשחידשנו את הקשר ופתחנו קבוצת ווטסאפ, העלינו זיכרונות וקלטנו עד כמה היינו חלוצות".

רחל: "המדריכה הייתה עוברת בבקרים בין המבנים, שלא כולם היו קרובים, ומעירה אותנו עם שיר"

בשנים הראשונות היוותה הפנימייה ערך בפני עצמו וחלק מהותי בחיי האולפנה. תחילה ישנו הבנות בדירות פנויות במושב, כולל הבנות מצפריה. "המדריכה הייתה עוברת בבקרים בין המבנים, שלא כולם היו קרובים,

זיכרונות מאפריקה

אברהם דבורקין // אב הבית בישיבת בני עקיבא ימ"ה אלקנה **/// אתי אלבוים**

משתדל גם קצת לחנך. אברהם דבורקין, אב הבית בישיבת בני עקיבא ימ"ה אלקנה

סיפור חייו של אברהם דבורקין, אב הבית בישיבת בני עקיבא ימ"ה (ישיבת מערב השומרון) באלקנה, יכול להוות בסיס לספר עב כרס. אבל בשל צניעותו של דבורקין, ספק אם צוות הישיבה והתלמידים מכירים את סיפורו

ולרבים שונים. היא הייתה צדיקה. אחרי מותה אני מחפש את עצמי ועדיין לא מצאתי". במסגרת עבודתו בישיבה דבורקין מתקן, מרכיב, מתחזק ומשתדל גם קצת לחנך. "אני מסביר לתלמידים לא לשבור, לא להרוס, לדבר בנימוס. מבנה הישיבה חדש ויפה, יש תכנונים לבנות בהמשך מתקני ישיבה וספסלים. אני אוהב את התלמידים ומגיע בכל בוקר לעבודה בכיף גדול.

"זו עבודה עם אנרגיות מיוחדות. הם נוער מצוין ואיכותי. אני מרגיש שפספסתי הזדמנות לגדול עם נוער ישראלי, ואולי העבודה בישיבה לצד בני נוער היא סוג של פיצוי על כך. הכול מסודר מלמעלה".

בזמנו הפנוי דבורקין רוכב על אופניים מנמל תל אביב עד הרצליה או עד בת ים. "בימים יפים אני רוכב פעמיים בשבוע, רואה את הים ונרגע".

בוורקין, תושב אריאל, אב לשתי בנות וסבא לנכד ולנכדה, נולד בתל אביב למשפחה מסורתית. בהיותו בכיתה ב' נסעה משפחתו ל-12 שנים לאפריקה. אביו עבד בחברת הבנייה "סולל בונה" והיה שותף לבניית מבני ציבור באפריקה. "בכל שנה וחצי עברנו למדינה אחרת", מספר דבורקין. "גרנו במדינות במזרח אפריקה כמו קניה, אוגנדה, וטנזניה, במדינות במרכז אפריקה כמו זמביה ורוזויה ובמדינות בדרום אפריקה, שבהן מדברים אנגלית. את ילדותי ונועריי ביליתי באפריקה, כך שיש לי חוויות חיים שאין לכל אדם".

"אני אוהב את התלמידים ומגיע בכל בוקר לעבודה בכיף גדול. זו עבודה עם אנרגיות מיוחדות. הם נוער מצוין ואיכותי"

עם חזרתו לארץ שירת דבורקין בחיל התותחנים וניסה את מזלו כשחקן כדורגל בקבוצת "הפועל" רמת גן. לאחר השחרור עבד בחברת התעופה אל על וגם באבטחת שגרירות ישראל במצרים. הוא הקים משפחה והיה טכנאי בבזק ובהמשך עבד בשמירה. באותה תקופה החל פרק חדש בחייו, כאשר אשתו ז"ל החליטה לחזור בתשובה וסחפה אותו אחריה. אשתו נפטרה לפני שנתיים. "התחזקנו מאוד. נסענו לשיעורים בכל הארץ

צילום: אבישג שאר יעור

עם חזרתו לארץ שירת דבורקין בחיל התותחנים וניסה את מזלו כשחקן כדורגל בקבוצת "הפועל" רמת גן. לאחר השחרור עבד בחברת התעופה אל על וגם באבטחת שגרירות ישראל במצרים. הוא הקים משפחה והיה טכנאי בבזק ובהמשך עבד בשמירה. באותה תקופה החל פרק חדש בחייו, כאשר אשתו ז"ל החליטה לחזור בתשובה וסחפה אותו אחריה. אשתו נפטרה לפני שנתיים. "התחזקנו מאוד. נסענו לשיעורים בכל הארץ

החיים כילד ישראלי באפריקה היו מורכבים. "מצד אחד, זה היה כיף גדול. אחרי שחינו בדירה קטנה בתל אביב וישנו 4 אחים בחדר, באפריקה גרנו בוויולה ענקית, עם גנן, עוזר ומבשל. בקניה חיינו ממש בתוך ג'ונגל, כך שראינו חיות מחוץ לחצר: איילות, צבי ים ענקיים, חזירים, קופים. אם לא היינו סוגרים את הדלת הקופים היו עלולים להיכנס הביתה. היו ארצות שבהן למדנו עם ישראלים, בנים של אנשי צבא ישראלים ושל עובדי סולל בונה, והיו ארצות שבהן למדנו בבתי ספר אנגליים. ראיתי אנשים שונים, דיברתי

/// שירות לאומי כל החיים

כ-1,250 שביעיסטיות מאולפנות בני עקיבא מאילת בדרום ועד מירון בצפון השתתפו בכנס מיוחד שמטרתו להכין את הבנות לקראת שלב הבחירה של האפשרויות השונות שלאחר הלימודים. את האירוע פתח סגן שר הביטחון **הרב אלי בן דהן** ששיתף את התלמידות בחוויותיו כאב לשש בנות: "אני זוכר את ההתלבטויות שלהן, לאן ללכת והיכן יתרמו יותר ועניתי להן שהעיקר שיעשו הכול בשם ה'".

יושב ראש מוסדות בני עקיבא **הרב חיים דרוקמן** אמר כי "בקרב תחלו לשאול את עצמן היכן לעשות שירות לאומי ואני אומר: השירות הלאומי מתחיל מיד עם סיום לימודי האולפנה והוא ממשיך כל החיים, כי להקים משפחה זה שירות לאומי, לגדל ילדים זה שירות לאומי, להקים חברה עם ערבות הדדית זה שירות לאומי". מנכ"ל רשת ישיבות ואולפנות בני עקיבא **אלחנן גלט** דיבר על חשיבות הכנס: "סגנית מנהל החינוך ברשת **רעות גיאת** יזמה כאן אירוע שאמור להעניק לכן את הכלים להמשך הדרך כדי שאתן ואנחנו נדע שהדרך החינוכית נמשכת".

מרים פרוץ שוחחה עם הבנות על הבחירה שלה להמשיך לחיות. "בחיוך, בעשייה ובאכפתיות, כשכל יום אני שואלת מה היום אני יכולה לעשות כל עוד אני נומדת על שתי הרגליים. כדי שתצליחו בדרך שבחרתן, גם כשיש קשיים אתן צריכות לבחור בה מתוך אמונה. כשיש אמונה ניתן להתמודד עם הכול".

/// מים שחקו אבנים

הרב חיים דרוקמן, יושב ראש מרכז ישיבות בני עקיבא, הפתיע את תלמידי **ישיבת בני עקיבא ראשון לציון** כשהקדים את ביקורו בישיבה והצטרף לתפילת שחרית. הרב התקבל בשירה ובריקודים. לאחר התפילה ביקר הרב דרוקמן את התלמידים. "רבים יודעים לספר על גבורת המכבים מול היוונים. אני חוויתי אתכם תפילה של התרוממות הרוח, שלי דווקא מזכירה את גבורת המכבים הרוחנית. הם היו אמיצים מול תרבות יוון ולא רק מול רודנות יוון וכך גם אתם". בהמשך נפגש הרב עם הצוות החינוכי ושמע על האתגרים החינוכיים של הדור הזה. הרב הודה לצוות המסור על העשייה. "חינוך זה עבודת פרך, נתינה כל יום, מדי יום. דעו שכל אמירה, מעשה, מסר, הוא כמו טיפה באבן, שכל אחת לאט לאט חוצבת ומעצבת. כך ראה את התורה והחינוך רבי עקיבא ואתם זוכים להמשיך".

/// שליחות מתוך תורה

כנס השמיניסטים של ישיבות בני עקיבא נערך השנה תחת הכותרת "חיים של שליחות מתוך תורה". תלמידים מכל רחבי הארץ הגיעו לכנס, שאותו פתח **שר החינוך נפתלי בנט** שאמר כי הוא ממליץ להם מיד לאחר הלימודים להשקיע לפחות שנה בלימוד תורה, לימוד שהוא רק לשם שמים. השר בנט הוסיף כי הוא מתחרט על כך שהתגייס מיד לצה"ל לאחר סיום לימודיו ולא הלך ללימודים. שר החינוך המשיך ואמר כי גם כאשר הוא מעביר גיבושים בסירת מטכ"ל כיום הוא מצליח לזהות מועמדים שלמדו שנת הכנה לפני הצבא לעומת חיילים שהתגייסו מיד. "זה נותן מימד אחר לגמרי של השירות הצבאי, אז לאורך כל החיים צריך לקבוע יחד לתורה. זה חינוך".

הרב חיים דרוקמן, יושב ראש מרכז ישיבות בני עקיבא, דיבר אף הוא עם התלמידים ואמר כי הוא תומך בדבריו של שר החינוך ואף אמר להם ללכת ללמוד כמה שנים לפני הגיוס. "כל אחד מאיתנו יש לו שליחות בעולם הזה", אמר והזכיר כי בישיבות בני עקיבא התלמידים מקבלים הרבה מאוד ערכים, אך ישנו צורך בהשלמה. "ההורים שלכם שולחים אתכם לישיבה התיכונית, מטסתלים עליכם אם אתם מתבטלים או לא, זה הגיל. זה טבעי. כל כך חשוב, אחרי שאתם מסיימים את התקופה הזו להקדיש שנים שאתם עושים מה שאתם בוחרים. אתם הולכים לישיבה כי אתם החלטתם, אתם לומדים תורה כי אתם החלטתם ולא חייבו אתכם. לשם שמים". מנכ"ל ישיבות ואולפנות בני עקיבא, **אלחנן גלט**, הודה לצוות המחנכים ולתלמידים על העוצמות וההישגים שמובילים קדימה, לא רק את ישיבות בני עקיבא, אלא את כל עם ישראל.

/// מורה לדוגמה

ערב הזקרה מרגש במיוחד נערך לאחרונה **באולפנת בני עקיבא** אמנה בכפר סבא, לרגל פרישתה של המורה והמחנכת **יהודית רחנברג**, אלמנת ראש האולפנה לשעבר, **הרב יהודה רחנברג** זצ"ל.

רחנברג שימשה במשך 35 שנים כמחנכת ומורה לספרות והייתה שותפה בעיצוב דרכה החינוכית של האולפנה. את האירוע ארגנו **שמעון ארבל**, מנכ"ל האולפנה, יחד עם צוות המורים המסור.

נשאו דברים: **הרב יצחק פרוץ**, רב העיר רעננה וידיד המשפחה, **הרב יוסי כהנא**, ראש האולפנה, **ברכיה רחנברג**, בנה של רחנברג ומנהל הרגולציה של בנק לאומי, **אורית קאופמן**, מנהלת החטיבה **באולפנת בני עקיבא רעות** ובגורות ומורות.

/// ציונות חינוכית

שר החינוך, **נפתלי בנט**, הגיע לביקור **בישיבת בני עקיבא תו"מ** שבחרב לאת. השר פגש את התלמידים, ביניהם עולים חדשים מאתיופיה ומצרפת, שלומדים באולפן עברית לצד לימודים לקראת הבגרות. חלק מהתלמידים נשארים בישיבה גם במהלך חגים. "זאת לא רק ישיבה, אלא ממש משפחה. זאת ציונות חינוכית", אמר בנט.

בהמשך הסיור במקום הציגו **אלחנן גלט**, מנכ"ל י"ב, ומנהל המוסד **דוד אלבוים** לשר תכנית מיוחדת המאפשרת גם מסלול עתודאים בתחום הטכנולוגיה ומסלול נוסף המיועד לחרדים בוגרי ישיבות קטנות. כחלק מהסיור במקום נפגש בנט עם **פיקדה דמס**, בוגר הישיבה אשר הוותקף בטעות בידי שוטרים ולאחרונה סיים קורס קצינים. "אני מתרגש לראות אותך. זה שאתה בין הבוגרים פה אומר לי הכול על המוסד", אמר בנט וקם ממקומו כדי לתת חיבוק לדמס. "אתה תגיע רחוק".

/// אהבה ואמונה

באולפנת בני עקיבא רעות שבפתח תקווה נערכה שבת הורים מרגשת במיוחד בנושא חינוך באהבה ובאמונה לכיתות ט'-י'. המפגש נועד לטיפוח אקלים חיובי, חיזוק הקשר עם ההורים, לימוד ושיח משותף. בנוסף לתפילות המשותפות, הסעודות המושקעות חמירות השבת, נערך עונג שבת מרומם משותף לכולם עם ראשת האולפנה, **שושנה סלומון**, ורב האולפנה, **אילן אלופנטה**. המחנכות העבירו פעילות משותפת לתלמידות ולהוריהן. בשבת בבוקר נערך דיון מרתק בהנחיית הרב אלופנטה בנושא חינוך באהבה ובאמונה, ולקינוח, רגע לפני סעודה שלישית, התקיים פאנל הורים ובנות בסוגיות מחיי היומיום. הבנות העלו דילמות מורכבות מחייהן, שקיבלו מענה מהצוות החינוכי והובילו לשיח כן ופתוח.

/// המרוץ לחלל

שיתוף פעולה חדש של **ישיבת בני עקיבא נתניה** וחברת **תעשיית הניב** סדרת קורסים ייחודיים שנלמדים השנה במסגרת לימודי המדעים בישיבה. הקורסים של חברת תעשיית הניב, הפועלת מטעם איגוד התעשיינים, נועדו לחשוף את תלמידי חטיבת הביניים למקצועות טכנולוגיים מדעיים במטרה לפתח השכלה טכנולוגית ולייצר את המוחות הגדולים של עתיד התעשייה הישראלית. החשיפה למדע הטכנולוגי במסגרת שיתוף הפעולה עם ישיבת בני עקיבא נתניה מעודדת את התלמידים הצעירים להמשיך את הלימודים במגמות ריאליות וטכנולוגיות, תחומים שחשובים לעתיד התעשייה הישראלית. כיתה מצטיינת מהישיבה נבחרה ללמוד השנה בקורס בנושא חלל. חלקו הראשון של הקורס הוא תיאורטי וחלק השני יעסקו בבניית דגמים וישתתפו בתחרות ארצית. שאר תלמידי הישיבה עוברים סדנאות בנושא התייעלות אנרגטית וגז טבעי.

/// מסע ישראלי

כיתות י"ב **בישיבת בני עקיבא אור עזיון** יצאו לסיור היכרות עם החברה הישראלית על כל גווניה. במהלך הסיור נפגשו תלמידי הישיבה עם **יואליש קרויס**, קמב"צ העדה החרדית, ביקרו במרכז גיין ושמעו סקירה על פיצוץ מלון המלך דוד ומשמעות המהלך. בהמשך נפגשו בכנסת עם סגן שר הביטחון **הרב אלי בן דהן**, ששוחח עמם על חשיבות מעורבות אזרחית ועל חשיבות השירות הצבאי. לאחר המפגש סיירו התלמידים בכנסת ולמדו על הליכי החקיקה. **הרב מיכה קלצהנדלר**, ראש הישיבה: "יצאנו למסע ישראלי בנוכי החברה הישראלית, למדנו, התחברנו, שאלנו ובעיקר יצאנו עם מסר אחד, אהבת העם!".

ישיבת בני עקיבא ראשון לציון

שנת הקמה: ה'תשנ"ז | מספר התלמידים: 235

עומדים מימין לשמאל:

מיכל זינר - מורה ללשון | **דוד חג'אג'** - אב הבית | **הרב חנוך חיימוביץ'** - סגן ראש הישיבה
הרב גלעד בגייב - ר"מ כיתה י"א | **הרב יעקב ברהום** - ר"מ כיתה י"א | **הרב דני כהן** - ר"מ כיתה ח'מ
הרב יוסי אברג'ל - ר"מ כיתה ז' | **אמיר פז** - סייע | **הרב ראובן מולאי** - ר"מ כיתה ט' | **הרב**
אבידן דרייפוס - ר"מ כיתה ז' | **משה שזיפי** - יועץ בי"ס | **הרב אבי וולפסון** - ר"מ כיתה י"ב
הרב מאיר קורצוויל - ר"מ כיתה ז'

יושבים מימין לשמאל:

פנינה קינדרמן - מדריכה לאסטרטגיות למידה | **אפרת רותם** - מנהלת אדמיניסטרטיבית
הרב משה קבלה - ר"מ כיתה ט' | **הרב אריאל רוקח** - ראש הישיבה | **הרב יאיר שמש** - ר"מ
כיתה ח' | **שלומית נונא** - מזכירה | **דורית שלום** - מזכירה

המוטו של הישיבה:
לא מוותרים לאף אחד
ולא מוותרים על אף אחד

ארבעה דברים שלא ידעתם על הצוות שלנו:

המתוק

הרב יוסי אברג'ל
הוא דבוראי חובב

האמנית

פנינה היא אמנית בלונים,
היוצרת קישוטים וחיות
מבלונים בזמנה החופשי

האתלט

הרב ראובן מולאי חובב
ספורט ורץ חצי מרתון
בזמנו החופשי

הגולשת

אפרת רותם, גולשת על
סנובורד בזמנה החופשי